

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, în cauza penală privindu-l pe

Grițco Edgar Xxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat
mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 23.07.2015 - 20.07.2016

2. instanța de apel: 12.08.2016 - 18.05.2017

3. instanța de recurs: 11.07.2017-24.10.2017

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 iulie 2016, Grițco Edgar Xxxx a fost achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Grițco E. a fost învinuit de către organul de urmărire penală pentru faptul, că la 18.12.2014, având intenția deținerii și folosirii documentelor oficiale false care acordă drepturi, referitor la un document de importanță deosebită, prin înțelegere prealabilă cu o persoană necunoscută pe nume Dumitru, a prezentat la Direcția Apostilă a Ministerului Justiției, situată pe str. 31 august 1989, 82 mun. Chișinău, pentru aplicarea apostilei, diploma emisă pe numele lui Gershfeld Roman cu seria AL nr. 0182305 din 03.07.2007, eliberată de Universitatea Tehnică a Moldovei, cu anexarea confirmării nr. 05/1-16-3169 din 09.12.2014, eliberată de Ministerul Educației al RM. Potrivit răspunsului nr. 05/1-12-11478 din 06.01.2015, în temeiul răspunsului parvenit de la Universitatea Tehnică a Moldovei din 05.01.2015, numărul de înregistrare 04-1631, Ministerul Educației al RM, infirmă autenticitatea diplomei de licență învățământ superior, seria AL nr. 0182305 din 03.07.2007, număr de înregistrare 19, emisă de către Universitatea Tehnică a Moldovei, iar în temeiul Registrului de evidență și eliberare a declarațiilor

de valoare pentru anul 2014, Ministerul Educației infirmă autenticitatea Declarației de valoare din 09.12.2014, număr de înregistrare 05/1-16-3169. Conform concluziei raportului de expertiză grafoscopică nr. 6003-6004 din 18-20.06.2015, s-a stabilit că semnăturile plasate în rubricile „Rector” din diploma de licență seria AL nr. 0182305 eliberată de către Universitatea Tehnică a Moldovei din 21 iunie 2007 în litigiu, au fost executate nu de Bostan Ion, ale cărui mostre de semnături sunt prezentate. Semnăturile plasate în rubricile „Președinte al comisiei” din diploma de licență seria AL nr. 0182305 eliberată de către Universitatea Tehnică a Moldovei din 21 iunie 2007 în litigiu, au fost executate nu de Capcelea Iacob, ale cărui mostre de semnături sunt prezentate. Semnăturile plasate în rubricile „Decan” din diploma de licență seria AL nr. 0182305, eliberată de către Universitatea Tehnică a Moldovei din 21 iunie 2007 în litigiu, au fost executate nu de Cartofeanu Vasile, ale cărui mostre de semnături sunt prezentate. Impresiunile de ștampilă rotundă din numele „Universitatea Tehnică a Moldovei” din diploma de licență seria AL nr. 0182305 eliberată de către Universitatea Tehnică a Moldovei din 21 iunie 2007 în litigiu, au fost create nu cu ștampila „UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI”, impresiunile libere ale căreia au fost prezentate la examinare, dar cu o altă ștampilă.

Astfel, partea acuzării a solicitat de a încadra acțiunile lui Grițco E. baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și anume *deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane, referitor la un document de importanță deosebită*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grițco E. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la amendă în mărime de 600 unități convenționale, iar în baza art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor, să-i fie stabilită definitiv pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de stat pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepselor conform art. 78 alin. (2) Cod penal, de sine stătător.

În motivarea apelului a invocat:

- instanța a dat o apreciere eronată circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în cadrul cercetării judecătorești și s-a bazat doar pe declarațiile inculpatului, care sunt combătute de probele acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată, declarații ce urmăresc doar scopul evitării răspunderii penale pentru fapta săvârșită, fiindcă inculpatul din start a cunoscut că deține și folosește un document de importanță deosebită fals, deoarece nu a confirmat în nici un fel că a primit de la o persoană pe nume Dumitru diploma emisă pe numele lui Gershfeld Roman cu seria AL nr. 0182305 din 03.07.2007, eliberată de Universitatea Tehnică a Moldovei;

- în cadrul urmăririi penale în cauza penală nr. 2015031538, disjunsă într-o procedură separată din materialele cauzei penale nr. 2015031044, nu a fost

identificată persoana pe nume Dumitru, la care face referire inculpatul, precum că i-ar fi transmis diploma falsă pentru aplicarea apostilei, fiindcă o astfel de persoană nu a existat. Deci, în această parte declarațiile inculpatului sunt false și nu corespund adevărului obiectiv.;

- faptul că inculpatul menționează doar un număr de telefon al necunoscutului pe nume Dumitru de la un operator de telefonie mobilă de peste hotarele RM, indică direct că acesta încearcă disperat să-și creeze o situație favorabilă prin direcționarea pe o pistă greșită, ori în situația în care inculpatul îl cunoaștea pe Dumitru de mai mult timp, cu siguranță ar fi putut comunica mai multe informații despre acesta, inclusiv un număr de telefon al unui operator de telefonie național, adresa de domiciliu, mijloacele de transport, amici ai acestuia etc., lucru care însă nu s-a întâmplat;

- inculpatul nu are explicații admisibile cu privire la modalitatea în care ar fi urmat să transmită actul cu apostilă lui Dumitru, sau altei persoane în situații de criză, spre exemplu când careva dintre cei doi ar fi pierdut numărul de telefon al celuilalt;

- pare stranie și situația în care pe parcursul a mai mult de 20 de luni de la data depistării infracțiunii, persoana pe nume Dumitru nu s-a interesat de soarta actelor care la situația 18.12.2014 îl interesa stringent încât a recurs la ajutorul unei persoane puțin cunoscute;

- pentru stabilirea vinovăției lui Grițco E. în săvârșirea infracțiunii incriminate, ce se manifestă prin intenție directă, este suficient și faptul că el înțelegea că a deținut și folosit document de importanță deosebită fals;

- nu este motivat argumentul instanței, precum că probatoriul administrat nu demonstrează intenția inculpatului de a deține și folosi documentele oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane, referitor la un document de importanță deosebită, precum și nu este demonstrat și faptul, că inculpatul avea careva interes material, năzuință de a obține unele avantaje nepatrimoniale, năzuință de a înlesni săvârșirea unor infracțiuni, fiindcă acțiunile acestuia au fost ghidate anume de intenția directă de a săvârși infracțiunea dată, fiind condus de interesul material, concluzie ce rezultă din fapta prejudiciabilă comisă de acesta;

- instanța de judecată a enumerat limitativ motivele infracțiunii prevăzute la art. 361 Cod penal, care se pot exprima în interesul material, năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale și năzuința de a înlesni săvârșirea unor infracțiuni, deoarece pot exista după caz și alte motive;

- instanța de judecată, la emiterea sentinței urma să țină cont de probele acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate nemijlocit în cadrul ședinței de judecată, precum și de circumstanțele stabilite ale cauzei, dându-le o apreciere juridică corespunzătoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia, că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În opinia instanței de apel, nici una din probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședința instanței de fond și apel nu confirmă vina inculpatului de comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a indicat, că declarațiile inculpatului, sunt corespunzătoare adevărului, deoarece atât la urmărirea penală, cât și în ședințele instanțelor de fond, dânsul a dat declarații consecvente, concludente, ce coroborează cu întreaga sistemă de probe și demonstrează cu certitudine nevinovăția lui, iar pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice ce ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate sau ar combate declarațiile ultimului.

În viziunea instanței de apel, declarațiile martorului Iosipoi N., dar și actele invocate de către procuror în rechizitoriu nu pot servi drept probe ce ar demonstra vina inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate, or din probele invocate nu se poate constata cu certitudine, că inculpatul cunoștea din start că diploma respectivă era falsă, or această concluzie este dedusă chiar și din declarațiile inculpatului.

Instanța de apel a menționat, că acuzatorul de stat în rechizitoriu nu a demonstrat exercitarea laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și anume deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane, referitor la un document de importanță deosebită.

Prin urmare, în viziunea instanței de apel nu s-a constatat cu certitudine că inculpatul, din start cunoștea că diploma este falsă, faptul dat se probează și din declarațiile lui Grițco E. date la faza de urmărire penală.

Instanța de apel a reținut, că din probele administrate nu se demonstrează intenția inculpatului de a deține și folosi documentele oficial false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane, referitor la un document de importanță deosebită. Nu este demonstrat și faptul că inculpatul avea careva interes material, năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale, năzuința de a înlesni săvârșirea unor infracțiuni.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă aceleași motive pe care le-a menționat în apel, suplimentar indicând, că instanțele de fond nu au luat în considerație toate probele acuzării ce sunt indicate și ca motive ale apelului procurorului, iar instanța de apel le-a apreciat eronat, fiind respinse fără o motivare bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpatului, astfel încălcând prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală. Vinovăția lui Grițco E. în comiterea infracțiunii prevăzute de

art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, este dovedită pe deplin, iar instanțele de fond eronat, au decis asupra achitării inculpatului.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau contravențional au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Revenind la textul recursului ordinar declarat de către procuror se constată, că recurentul invocă temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, evidențiind faptul, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

La acest capitol, Colegiul menționează că hotărârile pronunțate de către instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței

superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Din analiza textuală a recursului declarat, Colegiul reține că se contestă decizia instanței de apel prin prisma temeiului de recurs invocat și menționat supra, invocându-se faptul, că în rezultatul aprecierii incorecte a probelor administrate la caz, instanța de apel greșit a menținut sentința de achitare a lui Grițco E. de învinuirea adusă în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

Așadar, instanța de recurs atestă faptul, că conform actului de învinuire înaintat de acuzatorul de stat, fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal – *deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane, referitor la un document de importanță deosebită*, însă prima instanță l-a achitat pe inculpat de învinuirea adusă, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, concluzie menținută de către instanța de apel.

Instanțele de fond în acest context au constatat, că *„nici una din probe cercetate în ședință nu confirmă vina inculpatului de comiterea infracțiunii imputate lui ... declarațiile martorului Iosipoi N., dar și actele invocate de procuror în rechizitoriu nu pot servi drept probe, ce ar demonstra vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, or din probele invocate nu se poate constata cu certitudine că inculpatul cunoștea din start, că diploma respectivă era falsă, or această concluzie este dedusă chiar și din declarațiile inculpatului”*

Astfel, la baza acestor concluzii instanțele de fond au pus declarațiile inculpatului, care a menționat că *„diploma pe numele Gershfeld Roman i-a dat-o un prieten pe nume Dima, care l-a rugat să o ducă la Ministerul Justiției pentru aplicarea apostilei și nu a cunoscut că aceasta era falsă”*.

Cu referire la chestiunea dacă inculpatul a cunoscut de la început că diploma era falsă, instanța de recurs constată, că instanțele de fond nu au efectuat o analiză a tuturor probelor, cu aprecierea fiecăreia în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, ignorând totalmente probele administrate la caz. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

La acest capitol Colegiul remarcă că, în instanțele de fond au fost examinate următoarele probe și anume:

- ordonanța Procurorului în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău, Demciucin I. din 30.06.2015, prin care au fost disjuse materialele din cauza penală nr. 2015030144 în privința persoanei necunoscute pe nume Dumitru într-o procedură separată în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, fiindu-i atribuite cauzei penale disjuse nr. 2015031538 (f.d. 100-101 v. I) și ordonanța Procurorului în Procuratura Buiucani,

mun. Chișinău, Perevoznic R. din 08.09.2015, prin care a fost suspendată urmărirea penală în cauza penală nr. 2015031538, din motiv că nu este identificată persoana care poate fi pusă sub învinuire (f.d. 184-185 v. I);

- declarațiile inculpatului date în ședințele de judecată, din care reiese că la acesta a venit un prieten de al său pe nume Rotar sau Rotari Dumitru, pe care îl cunoștea din anul 2009 și cu care a învățat împreună (f.d. 178-179 v. I) și a locuit într-o ogradă cu el (f.d. 238 v. I), care i-a comunicat că trebuie urgent să plece în Grecia și l-a rugat să meargă la Ministerul Justiției să aplice apostila pe o diplomă de licență a unui prieten de al său, ulterior să o transmită prin poștă în Israel și i-a dat o adresă, ulterior l-a telefonat pe Dumitru la numărul de telefon +302106722553 și i-a comunicat că diploma este falsă, mai târziu fiind chemat la IP Buiucani pentru a depune declarații pe cazul dat, a mai încercat să i-a legătura cu Dumitru însă telefonul era deconectat, după aceasta nu a ținut legătura cu el și nu cunoaște cum ar putea lua legătura cu Dumitru.

- declarațiile martorului Iosipoi N., din care se atestă că la Direcția Apostilă s-a adresat Grițco E. cu o cerere, prin care a solicitat aplicarea apostilei pe diploma de licență pe numele Gershfeld Roman, după verificarea aceasta s-a dovedit a fi inactivă;

- raportul de expertiză grafoscopică nr. 6003-6004 din 18-20 iunie 2015, prin care s-a stabilit, că semnăturile plasate în rubricile „Rector” din Diploma de licență seria AL nr. 0182305, eliberată de către Universitatea Tehnică a Moldovei din 21 iunie 2007 în litigiu, au fost executate nu de Bostan Ion, ale cărui mostre de semnături sunt prezentate. Semnăturile plasate în rubricile „Președinte al comisiei” din Diploma de licență seria AL nr. 0182305 eliberată de către Universitatea Tehnică a Moldovei din 21 iunie 2007 în litigiu, au fost executate nu de Capcelea Iacob, ale cărui mostre de semnături sunt prezentate. Semnăturile plasate în rubricile „Decan” din Diploma de licență seria AL nr. 0182305, eliberată de către Universitatea Tehnică a Moldovei din 21 iunie 2007 în litigiu, au fost executate nu de Cartofeanu Vasile, ale cărui mostre de semnături sunt prezentate. Impresiunile de ștampilă rotundă din numele „Universitatea Tehnică a Moldovei” din Diploma de licență seria AL nr. 0182305, eliberată de către Universitatea Tehnică a Moldovei din 21 iunie 2007 în litigiu, au fost create nu cu ștampila „UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI”, impresiunile libere ale căreia au fost prezentate la examinare, dar cu o altă ștampilă.

Analizând conținutul deciziei recurate, instanța de recurs, consideră că instanța de apel nu a verificat minuțios toate probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, fiind reținută la baza deciziei adoptate versiunea și probele apărării, fără a fi supuse acestora analizei minuțioase în coroborare cu celelalte probe existente și administrate.

La acest capitol, Colegiul penal menționează că instanțele de fond au reținut și pus la baza hotărârilor adoptate declarațiile inculpatului, precum că ultimul nu cunoștea din start că diploma era falsă, deoarece i-a dat-o un prieten pe nume Dumitru, fără a da apreciere faptului, că tot inculpatul a menționat în ședințele de

judecată, că îl cunoaște pe Dumitru de 5-7 ani, a învățat împreună și a locuit într-o ogradă cu el, însă nu a putut comunica mai multe informații despre acesta, inclusiv un număr de telefon al unui operator de telefonie mobilă național, adresa de domiciliu, mijloacele de transport sau alți amici ai acestuia, totodată în cadrul urmăririi penale în cauza penală nr. 2015031538, disjunsă într-o procedură separată din materialele prezentei cauze, nu a fost identificată persoana pe nume Dumitru, la care face referire inculpatul, precum că i-ar fi transmis diploma falsă pentru aplicarea apostilei.

La fel, Colegiul penal lărgit reține că aceste raționamente au fost invocate și de către procuror în instanța de apel, însă aceste motive reflectate în apel au rămas fără răspuns în partea motivatoare a hotărârii instanței de apel, argumente ce constituie fondul apelului și asupra căruia instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea procurorului, aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia acestei hotărâri .

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs reiterează că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil, iar potrivit considerentelor CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznețov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

Deci, Colegiul penal lărgit notează, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de apelanți și nu este suficient doar a prelua motivele hotărârii primei instanțe, dar și a efectua propriile completări în sensul aprecierii temeiniciei acestei hotărâri, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Necesară, în prezenta speță, este de menționat și acel fapt că potrivit deciziei instanței de apel, se menționează că *„acuzatorul de stat în rechizitoriu nu a demonstrat exercitarea laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal și anume deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane, referitor la un document de importanță deosebită.”*

Instanța de recurs specifică că, latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal se caracterizează, prin intenție directă. Motivele acestei infracțiuni se exprimă în interesul material, năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale, năzuința de a înlesni săvârșirea unor infracțiuni, etc.

Colegiul remarcă, că instanța de apel, ignorând probele administrate în prezenta speță, a reținut și a indicat pripit că *„nu s-a constatat cu certitudine că inculpatul Grițco E. din start cunoștea că diploma era falsă”*, nefiind luat în considerație, că anume Grițco E. s-a prezentat la Direcția Apostilă a Ministerului Justiției, pentru aplicarea apostilei pe diploma de licență pe numele Gershfeld Roman, care s-a stabilit a fi falsă și nu a putut comunica locul aflării persoanei pe nume Dumitru,

care din spusele acestuia i-ar fi transmis diploma în cauză, persoană care nu a putut fi identificată nici de către organul de urmărire penală.

Rezumând cele menționate instanța de recurs constată, că soluția achitării lui Grițco E. a reieșit din respingerea majorității probelor administrate pe caz fără o motivație legală, astfel, menținând hotărârea de achitare a lui Grițco E., instanța de apel nu a luat în considerație toate probele administrate la caz, fapt ce duce la concluzia, că deși la materialele cauzei sunt prezentate un șir de probe, instanța fără a le verifica și aprecia în urma unei evaluări în ansamblu, în viziunea Colegiului, prematur le-a respins.

Ca urmare, Colegiul constată că instanța de apel pripit a ajuns la concluzia referitor la menținerea hotărârii de achitare a lui Grițco E. privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, prin ce a admis o eroare de fapt și anume discordanța între cele reținute de instanțele de fond și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o susține.

Mai mult, Colegiul menționează că, deși procurorul nefiind de acord cu concluzia primei instanțe, în apel a adus un șir de argumente, printre care și faptul că nu s-a dat aprecierea tuturor probelor administrate la caz, ce în cumul confirmă în opinia lui, vinovăția inculpatului conform învinuirii înaintate și consideră că acțiunile acestuia urmează a fi încadrate conform prevederilor art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, însă instanța de apel nu le-a supus unei analize desfășurate și minuțioase.

În acest context, Colegiul menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul, că verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Termenul „convingere intimă” exprimă atitudinea imparțială, independentă, fără prejudecăți față de o probă sau alta. Judecătorul este independent la aprecierea

probelor, nefiind legat de opiniile altor persoane sau instanțe. La aprecierea probelor nu pot fi date anumite indicații referitor la valoarea probantă a unei sau altei probe. Aceasta determină una din regulile esențiale ale aprecierii probelor - nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează această dată. Toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punctul de vedere al coroborării lor.

Raportând cele indicate la speța supusă judecării, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel a apreciat eronat probele, excluzând o parte din ele, fără o analiză în cumul a tuturor probelor prezentate de părți, neilucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanțele de fond și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

Rezumând cele menționate, Colegiul constată, că instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al relevanței, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale, instanța de apel selectiv a apreciat o parte din probe, respingând celelalte probe, fără o motivație legală și fără să le evalueze pe fiecare în parte și toate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, Colegiul constată că și-a găsit confirmarea temeiul invocat de recurent și prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecători, în cadrul căreia urmează a fi apreciate probele fiecare în parte și toate în cumul, la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții legale și corecte.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă **obligatoriu** de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, prezența sau lipsa în acțiunile inculpatului a infracțiunii incriminate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, iar în caz că va fi stabilită vinovăția inculpatului în cele

incriminate, să-i aplice o pedeapsă cu respectarea prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, în cauza penală privindu-l pe **Grițco Edgar Xxx** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 22 noiembrie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion